

ΜΙΑ ΠΑΛΗΝΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΠΕΠΛΟΣΚΕΠΑΣΤΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Τι διηγείται σ' ένα βιβλίο του ο αυτοκτενήσας Ροδόλφος της Αυστρίας. Το μυστηριώδες, άλλ' άγαπημένο άντρώγου της Κερκύρας. Ο Νικόλαος Πιέρης και η όμορφη γυναίκα του. Μία ειδυλλιακή ζωή στο χωριό Ύψος. Όπου η φλυαρία της μικρής Άσπασίας λένε άρκετά πράγματα. Η Ναζλή και τα παρξάνα φερσιματά της. Ο ρολος ενός μαύρου Άραπη. Ο θάνατος της Ναζλή και η εξαφάνισις του Μεχμέτ. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΣΦΑΛΩΣ οι παλαιότεροι θα θυμούνται τον τραγικό έξοινο Ροδόλφο, του Διάδοχο του Αυστριακού θρόνου, ο οποίος αυτοκτόνησε με την ώραία φίλη του Βερσάρα, υπό συνθήκες που άναστατόσαν τότε την Ευρώπη. Δουπόν, ο Ροδόλφος ήταν μανιώδης ταξιδιωτής, άγαπούσε ιδιαίτερος την Κέρκυρα και κάποτε, στα 1880, έμεινε ένα καλοκαίρι στο όριο αυτό έλληνικό νησί. Έκει έγραψε ένα ενδιαφέρον ταξιδιωτικό βιβλίο, άμετάφραστο στην Έλληνική.

Μέσα στο βιβλίο αυτό υπάρχει ένα πολύ περιεργό κεφάλαιο, στο όποιο ο Ροδόλφος διηγείται μία δραματιζομένη Κερκυραϊκή ιστορία, που την έμαθε από γέγονος εύγενεις του νησιού. Θα τη μεταφέρουμε εδώ με όλη τη δυνατή συντομία :

«Σε μία γραφική πλαγιά του βοιωού Παντοζωράτου βρίσκεται το χωριό Ύψος. Έκει, κατά τας άρχάς του

17ου αιώνος, κατοικούσαν ένα νεαρό άντρώγου, που ελάσπιζε και αιώσις τους Κερκυραίους με την όμορφη του. Ελατρείοντο σάν περιστερία, εύεργετούσαν άφθονα τους γύρω χωρικούς και κατεγίνοντο να καλλιεργούν τόν έλαιόνα τους, τ' άνθη τους και τα λαχανικά τους. Αυτό έφύνηταν και τις χωμαδιάς της παλαιάς και τις όλογορα σινιάς, που σώζονται ως σήμερα.

Το ζευγάρι αυτό ήταν Ξενοφρόνιο. Έγραψαν στην Κέρκυρα στις 18 Μαρτίου 1704 μ' ένα βενετσάνικο καράβι. Ο άνδρας έπεσκέφθη άμέσως μόνος τον Έντο δισυχητή της νήσου και του έδειξε το θερμό συστατικό έγγραφο του έν Κωνσταντινούπολι προσκευτού της Ένετικής Δημοκρατίας. Στο γραμμα αυτό ο προστατεμένος του προσκευτού έσημειώνοντο ως Νικόλαος Πιέρης, Έλλην, από το Φανάρι, ο όποιος έπρόσφερε μεγάλες υπηρεσίες στην Ένετία και ήταν άξιος της εύγνωμοσύνης της. Φαίνεται όμως ότι πλην του συστατικού αυτού —το όποιο άπληθύνοντο ως τας τας άρχάς της νήσου— ο Νικόλαος Πιέρης έδωσε και άλλο γραμμα στο διοικητή, έντελής έπιστατευτικό. Σ' αυτό δέ άνεφέροντο οι λόγοι που άνάγκασαν το ζεύγος Πιέρη να φύγη από τη χώρα του Σουλτάνου καρβάι και να βενετσάνικο πλοίο. Ήταν φανερό, ότι στη φυγή αυτή ύπηρεζε μυστήριο, για το όποιο όμως κανείς στην Κέρκυρα δέν ήξερε τίποτε.

Ο Πιέρης με τη γυναίκα του, στην άρχη εκάθησαν σ' ένα μέτριο σπίτι της πόλεως κ' έζησαν βίο ήσυχο και περιωρισμένο. Ύστερα όμως από λίγον καιρό άπεράσαν ν' άποταρξήθουν στην έξοχη κ' εδίδεξαν το χωριό Ύψος. Από τους έπιτρόπους λοιπόν της εκεί εκκλησίας Άγιος Άρσένιος άγόρασαν άρκετή έκταση γης που έφτανε ως στη θάλασσα και έχτισαν τη βίλλα τους. Την έχτισαν σε ρηθμό Ξενοπόου γιά την Κέρκυρα, όχηρη από τα πέτρινα μέγαρα του Πέραν και του Γαλατά. Τα έρείματα της σώζονται άκόμα και σήμερα από την πλαγιά ως στην θάλασσα...

Ο Νικ. Πιέρης έφρόντισε και γιά την εκκλησία του χωριού Ύψος. Την εκανωπόησε, την έστάλισε κ' έμεινε διοικητής της σε όλη του τη ζωή...

Όταν το ζεύγος άποθιβάθηκε στην Κέρκυρα, είχε μαζί του κ' έναν ύπηρετή Άράπη. Αυτός μόνος κατάκασε μαζί τους σπίτι. Συναχά όμως ο Πιέρης κ' η γυναίκα του άναγκάσανταν να παίρνουν έργάτες χωρικούς γιά την καλλίεργεια του έλαιόνα και του άμπελιού που άγόρασαν άργότερα. Στους έργάτες αυτούς δέν έπέτρεπαν να μπουν στο σπίτι, τους κρατούσαν σε άποστάσι και τους χρησιμοποιούσαν μόνο γιά τις άγροτικές τους δουλειές.

Μετά δύο χρόνια, η νεαρή κυρία Πιέρη άρρόσισε και παρνοιάσθηκε άνάγκη να πάρουν ύπηρετήρια. Προσέλαβαν λοιπόν ένα κορίτσι όφρανο,

Άσπασία τ' όνομά του, το όποιο με τον καιρό το άγάτησαν και το κράτησαν γιά πάντα σπίτι τους.

Η Άσπασία όμως ήταν τρομερά φίλαρος. Άτ' αυτήν η γυναίκα του χωριού έμαθαν ότι η κυρία της λεγότανε Ναζλή και με τ' όνομα αυτό την έφώναζε ο άντρας της και ο μαύρος ύπηρετής της Μεχμέτ. Ότι ποτέ της δέν την είχε ίδει νά κίνη το σταυρό της σάν χωριατινή κτλ. Όλα αυτά έσκανάβιζαν τις φιλολογικές Κερκυραίες. Έπειδή όμως η Ξενοφρομένη άρχοντισσα έκανε πολλά καλά στους φτωχούς, γρήγορα λημονήθηκε η πρώτη αυτή έκκλησις μέσα στη γενική άφοσίσι και εύγνωμοσύνη.

Η μυστηριώδης γυναίκα του Πιέρη έβγαζε επίσης έξω με σεταπισμένο πάντα το πρόσωπο. Δέν είχε καμιά σχέση με τους χωρικούς και όταν ήθελε να στείλη βοήθημα, το έστειλε με την Άσπασία ή το Μεχμέτ...

—Είπε όμορφη: ποτούσαν η χωρικές την Άσπασία.
—Όμορφη: Σάν Παναγία! Έλεγε η ύπηρετή με την ύπεργαπούσις και διαβεβαίωνε ότι η κυρία της δέν θα ήταν μεγαλειότερη από 18 χρονών.

Οι κάτοικοι του Ύψους έφτασαν άποστο στο σημερινόμα, ότι όλα αυτά ήσαν άποτελέσματα ζήλειος. Ότι δηλαδή ο Πιέρης, ζήλειώντας τη νεαρή και όμοια γυναίκα του, την κρατούσε κλεισμένη ή την άνάγκασε νά βγάινη με το πρόσωπο σκεπασμένο, και την έκανε άκοινωνήτη. Η κοινόλογη δουλειά παύσανταν την κυρία της ειδύλλιας, με γερό το κομμά, έσπυθη, με βαθυγάλαζα μάτια, ροδίνα μάγουλα και χελιά. Η Ναζλή μιλούσε εύκολα και χωρίς Ξενηκή προφορά τα Έλληνικά, όταν όμως εκουθενούσε με τον άντρα της και το Μεχμέτ, μιλούσαν μιά άλλη γλώσσα, άκατανόητη στην Άσπασία.

Και ο Μεχμέτ ήξερε Έλληνικά, δέν έχρονε όμως το ζένο του όνομα κ' έλεγε ότι ήταν Μουσουλμάνος.

Ο Νικόλαος Πιέρης γρήγορα έγινε γνωστός σε όλη τη χώρα γιά τη δραματιζομένη του Έμφροσύνης κτηνώσης, ως τομνηστότατος θαλασσοπό, ως έπιτήδειος στο ψάρισμα. Και οι έργάτες των κτημάτων του ήσαν να κάνουν με τις γνώσεις του και τη δεξιότητά του στις γεωργικές έργασίες. Οι παπάδες του Άγιου Άρσενίου έλεγαν επίσης ότι ο Πιέρης ήταν γερά διαβασμένος. Ήτανε άκόμη φημη, ότι ο Νικ. Πιέρης ήγειν ανυποχώρητος άνεξόδοτον έργου περι Άνατολής, άλλ' ότι τα χειρόγραφα του τα έχασε στο Παρίσι, στην άνωμιστοπούλα της Γαλλικής Έπαναστάσεως... Ήταν μέτριος το άνάστημα, είχε σήμα νεφρώδες και μαύρα σγονορά μαλλιά. Τα μάτια του ήσαν άλλωστε σ' έννοιμες ότι θέλουν να ξεφύγουν τον αντίβλέποντα γιά να μιν προσδώσουν κάποιο μυστικό της ψυχής του.

Ο Νικόλαος Πιέρης είχε εξεγείσει πολύ την περιέργεια με την μυστηριώδη εμφάνισις του την Κέρκυρα και με την όλη ζωή του. Άς σημειωθεί δέ ότι το άρασε —άκόμα και σε μέρες όχη γιορτάσιμης— νά παρνοιάζεται λαιμικά ντυμένος, να βγάινη στο κινήρι με φανταχτερές στολές, σάν μεσαιωνικός πυρογοδεσπότης, άκολοφούσιους από δύο όφρατα λαγονικά. Τότε η πελοποκίεστη Ναζλή στεκοταν στον έξώστη της βίλλας και τον άποχωματέοις, κοινωνώδης μάν άσχηρ βεντάλια, γαρινομένη με πλατύ νταντέλλα...

Κατά το βράδι, όταν ο Πιέρης έφώναζε από το κινήρι, ελάμπεε από μακριά με το κινήγετικό κέρας και η Ναζλή έπρόβαινε να τον ύποδεχθι με την άρχαλιά άνοχη. Και η τρομερή αυτή άρρόσισι σ' ανυχοίσε τόσο τους εύάσθητους Κερκυραίους χωρικούς, ώστε να παραβλέπουν το μυστήριο της ζωής τους.

Έξαρνα, κατά τον χειμώνα του 1715, διεδόθη στο χωριό, ότι η όμορφη πυρογοδεσπινα έπεσε βαρεια άρρωστη... Μερικές γυναίκες εξήτησαν να την

ΣΤΙΧΟΙ

Θυμμένη γέρονι η σκέφι μου
όπως της ίτας τα κλάνα,
γοργά διαβαίνουσι τα χρό-
νια μου
όπως τα μαύρα χελιδόνα.
Την ψυχή μου άλλον ήχο να
ή θάλλι δέν την άφραση ή
άκωσις
και γιά τραγουδι άπόμεινε
(σ' ευέ
το μοιρολόι στον όχο απ'
τά καλλία.
ΣΠ. ΜΕΛΑΣ

